

MATKAILU lehti

Suomen Matkailijayhdistys SMY ry:n jäsenlehti 3 • 2022

Kuva Aino Rimppi

Alpakat, lähempi tuttavuuskin sujuu mainioisti s. 8

Kuva Maarit Kytöharju

Aili Ikonen ja Umo s. 18

Kuva Tavaton media

Myrskyluodon Maija s. 21

Kolumni

AINO RIMPPI

Löytöjä kotimaassa!

Voiko keski-ikä ohittanut, elämänsä ajan matkaillut suomalainen ihastua kotimaan matkakohteisiin? Totta kai voi! Varsinkin, jos kotimaataan ei tunne, uusiin elämyksiin on olemassa kaikki edellytykset – oma maa on löytökohteita! Oma maa on mansikka. Vuosi vuodelta kohteet Suomessa ovat kaiken kukkuraksi lisääntyneet. Rentouttavan maatilalomana ohella irtioton voi valita vaikka höyrylaivan kannella.

”Sata syytä matkailla Suomessa” on tänä vuonna jälleen kerran tarjonnut runsaan kattauksen erilaisia, mielenkiintoisia matkakohteita, ja -elämyksiä. Työ- ja elinkeinoministeriön tukema Suomen Matkailuorganisaatioiden yhdistys - Suoma ry:n mukaan meiltä löytyy yli 170 kohdetta idästä länteen ja eteläisimmästä pisteestä Suomi-neidon otsaan.

Olemme tunnetusti onnellinen kansa, mutta myös varsin onnekkaita! Meillä on tarjota mielenkiintoinen historia, puhdas ilma, tuplasti luontokohteita Keski-Eurooppaan verrattuna, vaihtelevia maastoja Pohjanmaan lakeuksista vesistöihin ja Lapin tuntureihin ynnä merikohteisiin. Kansallispuistojakin löytyy kaikkiaan 40, Oulangan kansallispuistosta eteläiseen Nuuksioon – vain 45 minuutin matkan päässä pääkaupungista. Kulttuuritarjontakin on mitä runsainta – liikaa, kuten viime kesänä kirjoiteltiin. Suomen historiaakaan emme välttämättä kunnolla tunne, joten aloittaa voisi vaikka vanhoista linnoista. Apuna voi käyttää uutta Karttakeskuksen julkaisemaa, Tuomo Kesäläisen kirjoittamaa mainiota opasta ”Retkeilijän linnat ja rauniot”.

Ulkomailla paljon matkailleena ja asuneenakin minut täällä kertaa yllättivät suomalaiset alpakat. Miten kesäkuun kerityt eteläamerikkalaiset eläimet voivatkin herättää niin paljon ihastuneita huudahduksia! Tuon elämyksen koin Toijalan Akaassa – juttu tässä lehdessä. Piipahtaessani pikaisesti maatilalla en jäänyt silloinkaan välinpitämättömäksi,

pikkaraisten kanojen lähes kuulumaton kaakahtelu ja nurmen ahkera rapsutus kiehtivat.

Todellinen elämys viime kesänä oli höyrylaivamatka Näsi-järvellä. Mukana soi hanuri ja yhteislaulu. Pelkästään tuijotus laivan kyntämään järveen ja ympäröiviin rantamaisemiin saivat mielen levolliseksi. Muroleen kanava oli luku sinänsä. Miten alus lipuukaan siististi sulkujen väliin – paljon pienemmässä mittakaavassa kuin Laatokalta Ääniselle, mutta niin kotoisissa tunnelmissa.

Historiaakaan ei viime kesänä unohtunut. Sain tilaisuuden käydä mahtavan Kurkien suvun ennen hallinnoimassa Laukon kartanossa Vesilahdella ja lisäksi Ruovedellä Aminofin suvun omistamassa Pekkalan kartanossa, Kurkien suvun entisessä metsästyskohteessa. Olavinlinna on tietysti aivan oma lukunsa. Mahtilinna on ollut tärkeä puolustuksen kannalta ja koko Skandinavian ensimmäinen tuliasein varustettu linnoitus.

Kulttuurin nälän sain myös tyydytettyä tuon mahtilinnan oopperafestivaaleilla, kuin myös Laukon kartanossa nimekkäiden taiteilijoiden töitä ihmetellessäni.

Viime kesä ei taatusti mennyt ilman yllätyksiä, elämyksiä, luontomatkailua, historiaa ja kulttuuria. Ja niitähän lupaa myös Suoma ry:n jokakesäiset sivut. Koronaepidemia on onneksi vaikuttanut positiivisesti kotimaan matkailuun, sen jo olemme kuulleet. On ollut aika jättää ulkomaat väliin ja löytää oma maa. Toissa kesän reissut Suomessa ovat toki vauhdittaneet lähikokemuksia, mutta jääkö ilmiö pysyväksi? Viime kesänä moni kaiketi jo suuntasi muualle, minäkin nautiskelin Reinin risteilyllä entisissä kotimaisemissani. Silti otin aikaa ja tilaisuudesta vaarin myös ihaniin kokemuksiin Suomessa.

Julkaisija/kustantaja:

Maaseutuyrittäjät MSY ry/
Matkailu-lehti
Viljontie 3, 21570 Sauvo
matkailu@matkailulehti.fi

Päätoimittaja:

Torsti Rekola,
puh. 050 571 1303
torsti.rekola@matkailulehti.fi

Avustavat toimittajat:

Aino Rimppi puh. 050 547 1545
Seppo J. Partanen puh. 050 512 1951
Lassi Lähteenmäki puh. 0500 955 695

Ilmoitusmarkkinointi:

matkailu@matkailulehti.fi
Raija Kivinen puh. 040 824 3820
raija.kivinen@markkinointituuli.net
Merja Olenius puh. 040 414 3800
merja olenius@dnainternet.net

Aineistojen toimitus:

Matkailu-lehti puh. 050 571 1303
matkailu@matkailulehti.fi

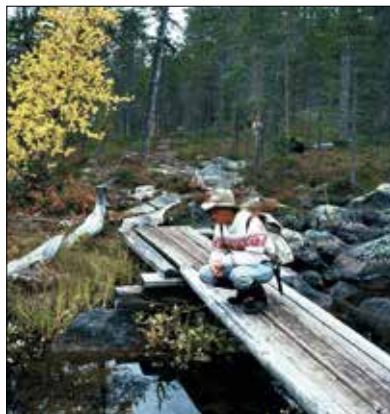
Lehden koordinointi:

Leena Rekola puh. 050 598 3290

Sivunvalmistus: Johanna Vallin

www.matkailulehti.fi

KANSIKUVA

Kuva: Seppo J. Partanen,
Pielpajärven pulku

PÄÄKIRJOITUS

Matkanautintoja kaikilla aisteilla

Marsalkka Mannerheimin syntymäkodissa, Askaisten Louhisaaren kartanossa järjestetään tänäkin syksynä kummituskierroksia marraskuun puoliväliin asti. Flemingin ja Mannerheimin sukujen värikästä elämää komeassa varsinaissuomalaisessa linnassa esitellään illan hämärässä enimmillään vain pienen tuikun valossa.

Kierrokselle lähtenyt ymmärtää yleensä vasta kokemuksen jälkeen, mikä siinä oli vaikuttavinta. Kun yksi aisti on poissa pelistä, muut aistit herkistyvät. Pienikin rasahdus tarttuu korvaan, kun kuljetaan oppaan johdolla huoneesta toiseen. Muita kulkijoita ei näe, mutta hengityksen äänistä voi päätellä, miten tiheäksi jännitys matkalla kehittyy.

Aistien erilaisuus ja niiden vuorovaikutus ei ole niitä ensimmäisiä asioita, joilla matkailuideaa lähdetään synnyttämään. Mitä nähdään, se on yleensä se tärkein mielletty asia. Muita ei mietitä tai niitä pohditaan vähemmän.

Aistimatkailun tekee helpoksi se, että siinä ylitetään sujuvasti kielirajat. Pitäisikö ruokkia yhtä aistia vai monia, siinäpä kysymys?

Makuaisti on hyvin mielessä, kun matkailukohteiden keittiöissä suunnitellaan ateriakokonaisuutta. Ruokalistallakin tosin voisi olla kuvailu aistikokemuksista, ei pelkästään pelkistetty teksti aterian raaka-aineista, valmistustavasta ja lopputuotteesta.

Hajuaisti on varsinkin kokeneelle pyöräilijälle tuttu matkakokemusten kerääjä. Varsinkin pienempiä teitä rauhallisesti kulkiessa on aikaa poimia nenään heinäpellon tuoksua, meren raikkautta ja kuusimetsän aromia. Savukalan kypsyminen savupöntössä herättää tuoksullaan myös positiivisia fiiliksiä.

Tuntoaisti saattaa olla vähän vaikeampi aisti kytkettäväksi matkailun vetovoimatekijäksi. Vihdan lätkäisy märeille selälle savusaunan lauteilla on ainakin yksi tehokas tuntokokemus. Hotellihuoneen putipuhtaiden lakanoiden väliin sujahtaminen on myös mainio tuntokokemus esimerkiksi pitkän patikoinnin, hyvän aterian ja saunomisen jälkeen.

Varsinainen kokemuspommi voisi olla sellainen, että kaikki aistit antaisivat kukin omalla tavallaan viestiä onnistuneesta matkaelämyksestä samaan aikaan. Ehkäpä se on juuri se suomalaisille tuttu saunominen, uimaan puhtahtaminen ja mainio ateria sen päälle.

Lassi Lähteenmäki

TÄSSÄ NUMEROSSA

- s. 6-7 Sarka Maatalousmuseo - kansallispuistot
- s. 8 Retkelle alpakoiden kanssa
- s. 9 Anna Hanskin kanavaravintola
- s. 13 Kamarimusiikkia Pietarsaareissa

- s. 14 Lottamuseo,
koko perheen retkikohde
- s. 16-17 Alvar Aallon koeverstaas
- s. 18 Kangasala talo
- s. 20 Poikilo taidemuseo Kouvolassa

Kuninkaan vierailu kruunasi Ahvenanmaan juhlavuoden

Saarimaakunnan hotellit täyttyivät taas kesällä. Laivaliikenteeseen tulee muutoksia.

Sata vuotta sitten solmittu itsehallintosopimus on ahvenanmaalaisille yhä tärkeä asia. Se takaa ruotsinkielen aseman. Monia käytännön asioita voidaan päättää Ahvenanmaalla ilman Helsingin siunausta. Maakunnalla on oma lippu ja omat postimerkit.

Itsehallinnon satavuotisjuhla oli vuoden mittainen tapahtumaketju. Koronan takia aikataulua piti tosin rukata uudelleen. Loppuhuipennus oli komea.

Kesäkuun alussa itsehallinnon pääjuhlaan saapui Ruotsin kuningas Kaarle XVI Kustaa puolisoineen, tasavallan presidentti Sauli Niinistö puolisoineen ja monet muut merkkihenkilöt lahden molemmin puolin. Visiitille toi lisäarvoa se, että Ruotsin kuningas astui Ahvenanmaan maaperälle ensimmäistä kertaa satavuotisen itsehallinnon aikana.

Vieraille esiteltiin juhlapäivän aikaa mm. Bomarsundin linnoitus sekä sen upouusi vierailukeskus. Iltaohjelman oli vieraille järjestänyt Ahvenanmaan kuuluisin mies, Anders Wiklöf.

Matkailukesä oli hyvä

Ahvenanmaan matkailuvuosi on ollut hyvä. Kesällä hotellit olivat lähes täyteen buukattuja. Ahvenanmaalla on vieraillut edellisvuoden tapaan paljon suomalaisia. Myös koronarajoituksista vapautuneet ruotsalaiset löysivät Ahvenanmaan uudelleen.

Kesäkausi huipentui syyskuun sadonkorjuujuhliin eli skördefestiin. Sadonkorjuujuhla järjestetään myös manner-Suomen puolella mutta monen mielestä ahvenanmaalaisten syksyinen juhla on paras.

Panimotuotteissa on nyt valinnan varaa

Ahvenanmaan kuuluisin olutpanimo on Stallhagen. Sen kattilassa Finströmissä kypsyy raikasta lageria ja paljon muuta. Uudempi tulokas on Open Water Brewery. Tästä piti tulla vain yhden hääjuhlan juoma mutta lopulta idea paisui omaksi panimoksi.

Uusia tuulia meriliikenteestä

Ahvenanmaalle saapuminen Suomesta onnistuu edelleen matkustajalaivoilla, mutta muutoksen tuulet puhaltavat. Tallink Silja poisti syyskuussa toisen aluksensa Turun ja Ruotsin väliseltä reitiltä talvikauden ajaksi. Turusta lähtee länteen vain iltalaiva ja sen aikataulua on aikaistettu parilla tunnilla.

Uutta kerrottavaa on myös Finnlinesilta. Tämä varustamo liikennöi Naantalista Ahvenanmaan Långnäsän kautta Kapellskäriin Ruotsiin aamulla ja illalla. Vuoden kuluttua linjalle tulee nykyisten laivojen tilalle uudet alukset. Sen myötä matkustajakapasiteetti tuplaantuu, laivojen palvelutarjonta paranee ja laivoihin pääsevät myös muut kuin omalla autolla matkustavat.

Viking Line jatkaa linjalla tuttuun tapaan kahdella laivalla. Varsinkin uusi Glory-alus näyttää kiinnostavan, sillä alkuvuoden aikana Viking Line teki varustamon Turun linjan matkustajaennätyksen.

Lassi Lähteenmäki

Vuonna 1942 Suomeen vierailulle saapunut Hitler neuvotteli Mannerheimin kanssa juuri tässä vaunussa. Marskin salonkivaunu on Sastamalan Kiskokabinetin vetonaula. Tunnelmaa on käynyt aistimassa kymmenet tuhannet matkailijat Suomesta ja ulkomailta.

Rautatieromantiikan voi kokea monilla aisteilla

Tervalta tuoksuvat ratapölkyt, voimakkaasti viheltävät höyryveturit ja kauniisti sisustetut puuvaunut. Rautatieromantiikan makuun pääsee eri puolilla Suomea.

Yksi suomalaisen kirjallisuuden klassikoista on Juhani Ahon vuonna 1884 julkaisema esikoisteos Rautatie. Siinä radalla kulkevaa ajopeliä kuvailtiin monin ylistävin sanoin. Rautatie-kulttuuri herättää tunteita edelleen.

Humppilasta Jokioisille kapealla raiteella

Jokioisten Museorautatie kulkee Hämeessä Humppilasta Minkiön kautta Jokioisille. Minkiön asemalla on museo, jonka kokoelmissa on vetureita ja vaunuja Suomen eri kapearaiteisilta rautateiltä.

Höyryjunan lisäksi Jokioisten rautatiellä voi kulkea myös resiinan kyydissä ja matka taittuu maalaismaisemassa omaan tahtiin ilman stressiä.

Lättähatulla Porvooseen

Porvoon Museorautatieyhdistys on perustettu liki 150-vuotiaan radan säilyttämiseksi. Rata on säilynyt vähäisen käytön ansiosta varsin alkuperäisessä asussa. Yhdistys on erikoistunut kiskobusseihin, lähinnä Lättähattuihin, jotka muodostivat aikanaan Suomen rautateiden paikallisliikenteen selkärangan.

Porvoosta juna kulkee Kiialan, Haksin, Hinthaaran, Nikkilän, Keravan ja Tikkurilan kautta Helsinkiin.

Kaksi kilometriä museorataa Pohjanmaalla

Uudenkaarlepyyn museorautatiellä höyryveturi vetää antiikkisia matkustajavaunuja kahden kilometrin pituisella

kapearaiteisella radalla. Rata oli käytössä ennen Suomen itsenäistymistä. Uudelleen käyttöön otettu rataosuus Kovjoelta Uuteenkaarlepyyhyn on yksi Suomen lyhyimmistä mutta tunnelma junassa on hyvä.

Ukko-Pekalla myös tilausmatkat

Höyryveturimatkat 1009 Oy järjestää yleisöajoja sekä tilausjunia höyryn voimalla eri puolilla maata. Juna liikennöi myös sellaisilla rataosuuksilla, joissa ei ole säännöllistä henkilöliikennettä. Esimerkiksi syyskuussa Ukko-Pekan puksutteli Naantalissa, Raisiossa ja Uudessakaupungissa.

Höyryveturi Ukko-Pekan perässä on neljä puukorista matkustajavaunua, joissa on myynnissä mm. kahvia. Vaunuihin mahtuu kyytiin yhteensä liki 300 henkeä.

Vanhaa kalustoa Haapamäellä ja Sastamalassa

Sastamalan Kiskokabinetti on 60-luvulla perustetun huoltamon pihalle syntynyt nostalgiaipaikka. Karkun pitäjältä vuonna 1967 siirretty junavaunu toimi pitkään kahvilana. Marskin salonkivaunu tuotiin Jalasjärveltä Sastamalaan pari vuotta myöhemmin. Tämä vaunu palveli Marsalkka Mannerheimiä ruokailu- ja neuvotteluvaununa talvi- ja jatkosodan aikana. Vuonna 1993 Kiskokabinetti sai pihalleen höyryveturin.

Haapamäen Museoveturiyhdistys on erikoistunut kotimaisen rautatiekulttuurin säilyttämiseen. Toiminta keskittyy vanhan rautatiekaluston kunnostukseen ja ylläpitoon.

Lassi Lähtenmäki

Amanuenssi Elsa Hietala esittelee ravintolasalin seinää somistavat Hanna Hartikaisen herttaiset luonto- ja eläinaiheiset akryylimaalaukset. Työt ovat Sarka-museossa Loimaalla esillä 11. joulukuuta asti.

Laidunkausi jatkuu Loimaalla tammikuulle asti

Suomen maatalousmuseo Sarka syntyi pitkän pohdinnan jälkeen viljapeltolakeuksien keskelle. Uusi näyttely vie kävijän vehreälle luonnonlaitumelle ja viesti on tärkeä.

Loimaan Sarka-museon näyttelyhuoneeseen saapuva huomaa heti olevansa toisenlaisessa ympäristössä: lampaat määkivät, lehmät ammuvat, linnut visertävät ja tuulen humina tarttuu korviin.

Lumoavat laitumet –näyttely on hienosti rakennettu elämys mutta myös tärkeä puheenvuoro monimuotoisen luonnon puolesta. Kuivat kedot, tuoret ja kosteat niityt sekä hakamaat ja metsälaitumet ovat uhanalaisia elinympäristöjä. Ne ovat satojen kasvi-, hyönteis- ja sienilajien koti. Perinnebiotoopit ja monimuotoisuus –sanat saavat näyttelyssä vahvan merkityksen.

Uudessa näyttelyssä pääsee myös bongaamaan ötököitä, testaamaan omaa kasvituntemustaan ja istahtamaan keskelle lampaiden laiduntamaa luonnonlaidunta. Lumoavat laitumet –näyttely on koettavana 9. tammikuuta 2023 asti.

Maatalouden aikamatka kiinnostaa myös pikkuväkeä

Suomen maatalousmuseo Saran perusnäyttely Maatalouden aika on suosittu ja se innostaa myös lapsia. Näyttely vie museokävijät 3000 vuoden aikamatkalle. Ensimmäisen vitriinin pienoismallissa ihmisen kädenjälkiä näkyy maisemassa vielä vähän.

Vuosisatojen vieressä viljelykset laajenevat, Suomesta tulee peltöjen ja kaskien maa. Härkäpari vetää kyntöauraa Lounais-Suomessa, samaan aikaan Itä-Suomen miehet kaatavat kaskea järeään kuusimetsään.

Pitkän kehityksen katkaisee sota. Vitriinissä emäntä yrittää saada lasten kanssa työt tehtyä. Isännän kirjeitse antamalla

ohjeilla muutkin välttämättömät työt saadaan tehdyksi. Pulaa on kaikesta ja sodan jälkeen aloitetaan taas alusta.

Ennen koneaikaa ja koneiden kanssa

Ennen koneita –näyttelyssä ihmisen oma käsi kylvi jyvät vakasta peltoon, leikkasi kypsän viljan sirpillä poikki ja sitoi lyh-teeksi, ohjasi villan ja pellavan kiertymistä langaksi värttinän ympärille.

Koneajasta kertovassa näyttelyssä on mm. traktoreita työko-neineen, höyrykoneita ja maamootoreita. Salaojituksen historia on näkyvästi esillä, sillä Loimaalla tehtiin sotien jälkeen edistyskellisiä salaojakoneita.

Museon synnytyisaika oli pitkä

Ensimmäiset keskustelut maatalousmuseon tarpeesta Suomessa käytiin jo 1940-luvulla. 30 vuotta myöhemmin Loimaa-Seura teki aloitteen Varsinais-Suomen maakuntaliitolle maatalouskonemuseon perustamiseksi alueelleen. Opetusministeriö merkitsi valtakunnallisen maatalousmuseon saamisen tavoite-ohjelmaansa 1980-luvulla.

Toukokuussa 2003 alkoi tapahtua. Senaatti-kiinteistöt teki investointipäätöksen ja pari vuotta myöhemmin Suomen maatalousmuseo Sarka avasi ovensa yleisölle.

Alusta asti kävijät saivat huomata, että Sarka on paljon enemmän kuin rivi vanhoja traktoreita ja kyntöauroja. Vuosi sitten Sarka valittiin vuoden museoksi Suomessa.

Lassi Lähtenmäki

Kansallispuisto vetoaa edelleen

Korona-aikana moni vaihtoi ulkomaan reissun taivallukseen kotimaan kansallispuistossa. Tämän vuoden alkupuolella käyntimäärät ovat tasaantuneet mutta innostus kansallispuistoon on säilynyt. Se lupaa hyvää tulevaisuutta Suomen hienoimmille luontokohteille.

Suomen suosituimmat kansallispuistot tämän vuoden tammi-heinäkuussa olivat Pallas-Yllästunturi, Urho Kekkosen kansallispuisto, Nuuksio, Koli ja Pyhä-Luosto. Kaikkiaan suomalaisilla kansallispuistoilla tehtiin alkuvuoden aikana 2,2 miljoonaa vierailua. Luku on pienempi kuin viime vuonna mutta isompi kuin koronan edeltävinä vuosina.

Metsähallituksen luontopalvelujen mukaan alkuvuonna korkeaksi noussut inflaatio, sota Ukrainassa ja liikennepolttonesteiden kohonnut hinta hidastivat reissaamista kansallispuistoihin.

– Matkailun palautumista ennalleen joudumme odottamaan vielä ainakin vuoden, ehkä jopa kaksi, arvioi johtaja Kristiina Hietasaari Visit Finlandista.

– Kansallispuistojen käyntimäärät kertovat kuitenkin pitkän ajan kasvutrendistä, muistuttaa luontopalvelujohtaja Henrik Jansson Metsähallituksesta.

Hyvä mutta vaativa ruskakohde löytyy Koliilta

Kolin metsäisillä vaaroilla kulkeva Herajärven kierros on mieleenpainuva kokemus myös kokeneelle vaeltajalle tai kulttuurinnäköiselle patikoijalle.

– Moni syysretkeilijä suuntaa Herajärven kierrokselle juuri ruska-ajan korvilla, opastaa Metsähallituksen asiakasneuvoja Tommi Sorsa Kolin Luontokeskus Ukosta.

Reissulle pitää kuitenkin lähteä maltilla ja hyvin varustautuneena.

– Herajärven kierros yllättää monet konkaritkin raskaudellaan, jyrkillä korkeuseroillaan ja kivikkoisuudellaan. Juomavettä on reitin varrella heikosti saatavilla, joten iso osa vedestä tulee kantaa mukana. Erityisen tärkeää on pohtia, sopiiko vaativa reitti omalle kuntotasolle”, Sorsa huomauttaa.

Luontoon.fi –sivulta saa selkeät ohjeet kansallispuistojen reiteistä, myös Herajärven reitistä. Varsinkin ensivaellustaan suunnittelevien retkeilijöiden toivotaan harkitsevan huolellisesti reitin sopivuutta omaan taito- ja kuntotasoon.

Jos ei kirjakielellä, niin sitten murteella

Retkeilyn säännöistä kiinni pitäminen on tärkeää kaikkien viihtyvyyden ja luonnon kannalta. Nyt Metsähallitus on päättänyt julkaista retkietiketin pääkohdat lounaismurteella. Tamperelaisetkin saavat niitä toki vilkaista. Tässä katkelma etiketistä.

”O tärkkiä muista, et kaik roskat oteta mukka, eikä mittä jä-tetä luannto. Lemmiki ova kans tervetullei retkel, ko ne piretä kytkettyäs. Muist viärä roskas menessäs ja muist pittä piskis kii. Ja ei sit muutku nauttima retkest ja luannost”.

– Yleensä meijä retkeilijä muistava Retkietiketi säännö oik-ke hianoste, ei meil mittä isoi onkelmi kauhiast ol, kuittaa tä-hän Kurjerahkan kansallispuiston puistomestari Petri Hautala.

Lassi Lähteenmäki

Suomessa on yli sata kansallispuistoa. Maakunnissa kierrellessä löytyy aina joku luontopaikka, jonne on kohtalaisen lyhyt matka poiketa vaikka syksyn värejä ihastelemaan.

Ne ilmestyvät kuin tyhjästä.

Retkelle alpakoiden kanssa

Alpakoihin ihastuu välittömästi. Alpakkoita ja laamoja on kesytetty jo ennen hevosta tai kissaa, kerrotaan Alpakka -yhdistyksen sivuilla. Kumminkin ovat kotoisin Etelä-Amerikan Andeilta ja kuuluvat kamelieläimiin.

Ensimmäiset alpakat ja laamat on tuotu Suomeen vuonna 2002. Alpakayhdistys perustettiin vuosi sen jälkeen. Nyt alpakkoita on kaikkiaan noin 1300 ja laamojakin 100. Ne tulevat hyvin toimeen keskenään, ja kesyynnyttyään hyvin myös ihmisten kanssa. Ne viettelevät ihmisen, sillä niihin ihastuu välittömästi.

Alpakka on perinteisesti villantuottaja kuten lammas. Alpakkan villi kantaisä on vikunja, joita on kahta tyyppiä, huacaya ja suri. Alpakkan väri vaihtelee valkoisesta ruskeaan, harmaasta mustaan. Niitä on kirjavia ja yksivärisiä. Eläin painaa 50-80 kiloa, säkäkorkeus on 80-100 senttimetriä.

Tutustuminen käy käden käänteessä

Alpakayhdistyksen mukaan Suomessa on 16 alpakkatilaa. Kaikki keskittyvät Etelä- ja Keski-Suomeen, joten eläinten tapaaminen ei vaadi pitkää matkaa. Tutustua voi ryhmänä alpakkatilalla vierailen tai vaikka metsäretkellä, alpakkan voi kutsua myös kouluun, päiväkotiin tai mukaan johonkin järjestettyyn tilaisuuteen. Hyvin koulutettu ja hienotunteinen yksilö soveltuu jopa eläinavusteiseen terapiaan.

Tavatessani alpakkan havaitsin terapiavaikutuksen heti itsessäni, olin myyty. Mielihyvin muistelen eläinten uteliaista ja vilkasta olemusta, mikä sai minut hymyilemään, jopa nauramaan. Niinpä jään odottelemaan toista tapaamista.

Rockwood Alpacas tilan emäntä Maarit Grönfors on selvästi itsekin ihastunut elätteihinsä, samoin hänen puolisonsa Reijo

Paunu. Pariskunnalla on Akaassa tila 35 alpakalle ja kahdelle laamalle, missä myös lapsenlapset vierailevat säännöllisesti eläimiä moikkaamassa. Maasto eläintenpitoon on heillä ihan-teellinen, navetta on tarpeeksi kaukana asuintalon pihapiiristä ja alpakkoilla mahdollisuus kiipeilyyn kallioisessa maastossa.

- Toteutunut unelma, hymyilee Maarit.

Saa rapsuttaa

Olemme nauttineet pihakahviossa kakkukahvit ja nousemisen emännän kutsun kuultuani aidan viereen silmäilemään kallioiden päin. Kolme eriväristä alpakkaa ilmestyy kuin tyhjästä, ne jähmettyvät paikoilleen, hyvin uteliaan näköisinä. Uteliaita ne ovatkin, vartija-alpakka vain ottaa ensin tuntumaa ympäristöön. Vartijan annettua luvan lähestyä, kaksi muuta tulevat nopeasti lähemmäksi ja pian kallion takaa kiipeää esiin monta pyöreää päätä – kesää varten eläinten turkki on leikattu muotoon.

Isäntä tuo pusikosta pihlajanoksia ja jakaa niitä vieraille, alpakat kipaisevat ensimmäisen tarjoilun äärelle lehtiä hamuilemaan – pihlaja on herkkua. Kohta sivummalta työntyy kolmas turpa, syntyy pieni nahina, ja kas, minä saan tunkeilijalle tarjoitetun vihreän pärskäyksen naamalleni. Onneksi se on vain lehtivihreää!

Alpakat ovat sisäsiistejä. Yksi pieni alpakkan kakkanokare riittää käymälän merkiksi. Nämä alpakat ovat myös hyvin koulutettuja, niinpä ne tottelevat heti emännän kättentaputusta ja suuntaavat välittömästi omalle alueelleen. Eivät edes ynise vastaan.

ROCKWOODALPACAS.FI

Teksti ja kuvat Aino Rimppe

Turussa tunnetuksi tulleen laulajan Anna Hanskin kuuluisin kappale on Kotiviini. Aika moni matkailija on kysellyt tätä juomaa Anna Hansilta Konnustuvan tiskillä.

Savolainen kanavaravintola imaisi Anna Hanskin

Kotiviini-kappaleella tunnetuksi tullut laulaja Anna Hanski on parin viime kesän aikoina tehnyt myös ravintola-alan töitä Kallaveden maisemissa Savossa. Laulamista tai teatteria hän ei ole kuitenkaan jättänyt.

Konnustupa on alkujaan uittokämpä, joka siirrettiin aikoinaan Iisalmelta Konnuksen kanavan viereen. Leppävirralla sijaitseva Konnuksen kanava yhdistää Kallaveden ja Unnukan Kuopion ja Varkauden välissä.

Anna Hanskilla on ollut jo pitkään kesämökki Leppävirralla ja hän on monesti ajellut Konnustuvan ohi. Kun paikka tuli myyntiin, alkoi ajatus omasta ravintolasta kasvaa. Lopullinen päätös syntyi Hanskin mukaan saunan lauteilla. Ravintola pyörii Annan ja hänen kavereiden kanssa yhteisenä yrityksenä.

Musiikkia, teatteria ja ruokaa

Konnustuvalla Anna Hanski on käyttänyt omia kontaktejaan. Lavalla on moni tunnettu artisti käynyt soittamassa ja laulamassa. Teatteriesityksiä Konnustuvalla on ollut myös. Keittiön puolella syntyy monen sortin ruoka-annoksia ja

kahvia lisukkeineen.

Kanavan vesiliikenteen seuraaminen onnistuu Konnustuvan pihalta mainiositi. Kanavalla liikkuu aluksia monista maista ja tukkejakin uitetaan näissä vesissä.

Hanski on tyytyväinen päättäneeseen kesäkauteen. Erityisen vilkasta oli vuosi sitten, kun matkailijoita liikkui koronarajoitusten takia runsaasti kotimaassa.

Konnustupa on auki vain kesäkuukausina. Muuna aikana Anna Hanski keskittyy teatterin tekemiseen ja laulamiseen. Nyt syksyn alkaessa hän aloitti myös radion juontohommat Radio Nostalgiasa. **Hiihtoa kallion sisällä**

Liki 10 000 asukkaan Leppävirrasta löytyy Konnustuvan lisäksi virikettä useammaksikin päiväksi. Mansikkaharjun lomakeskus ja Matkailukeskus Unnuka ovat suosittuja. Vesileppis on moni-

puolinen ja palkittu kohde, josta löytyy mm. maailman suurin kallioon louhittu hiihtoputki.

Leppävirran yli 200-metrinen silta valmistui 1960-luvulla ja se oli tuolloin Suomen korkein kaarisilta. Sillalta aukeavat huikeat näkymät. Noin 200 metriä pitkän ja suurimmillaan lähes 20 metriä syvän Orionin rotkon pohjalta pulppuaa lähde. Lumi ja jää säilyvät siellä kesäkuulle saakka. Tämä rotko on yksi Savon Seitsemästä ihmeestä.

Vuonna 1860 rakennetussa Alapihan kartanossa toimivat mm. Karoliinan tee- ja kahvihuone, Galleria Gustav, Kartanon Puoti sekä juhlasali vaihtuvine näyttelyineen.

Leppävirralta on matkaa Kuopioon 52 kilometriä, Varkauteen 24 kilometriä ja Jyväskylään 145 kilometriä.

Lassi Lähtenmäki

THOMAS HOUSEAGO – WE

18.9.2022 – 15.1.2023

SARA HILDÉNIN TAIDEMUSEO
www.sarahildenintaidemuseo.fi

Taiteilijat

THOMAS HOUSEAGO (s. 1972 Leeds, Iso-Britannia) edustaa uudenlaista lähestymistapaa veistotaiteen perusaiheeseen, ihmisruumiiseen. Hän käyttää klassiseen ja modernistiseen kuvanveistoon yhdistettäviä materiaaleja – veistettyä puuta, savea, kipsiä ja pronssia – mutta myös vähemmän perinteisiä materiaaleja kuten harjaterästä ja hamppua. Houseago opiskeli Leedsin taidekorkeakoulun Jacob Kramer Collegessa Englannissa vuosina 1990–91 ja suoritti kandidaatintutkinnon Saint Martinsin taidekoulussa Lontoossa. Vuosina 1994–96 hän opiskeli De Ateliers -taidekoulussa Amsterdamissa.

NICK CAVE (s. 1957 Victoria, Australia) on taiteilija ja laulaja-lauluntekijä. Warracknabealissa Victorian maaseudulla syntynyt Cave innostui kuvataiteesta jo nuorena. Vuonna 1976 hän opiskeli maalaustaidetta Caulfield Institute of Technologyssa (Monashin yliopistossa Melbournessa), mutta jätti opintonsa keskittyäkseen musiikin tekemiseen ja muutti 1980-luvulla Berliiniin ja Lontoon. Sara Hildénin taidemuseossa on esillä hänen ensimmäinen suuri kuvataiteellinen teoskokonaisuutensa, viimeaikaisen keramiikkainnostuksen tuloksena syntynyt *The Devil – A Life*.

BRAD PITT (s. 1963 Oklahoma, USA) kuuluu aikamme arvostetuimpiin ja muuntautumiskykyisimpiin elokuvanäyttelijöihin. Taiteilijana Pitt on pääosin itseoppinut. Sara Hildénin taidemuseo esittelee hänen teoksiaan julkisesti ensimmäistä kertaa.

”Enimmäkseen ihminen avaa vahvoja kuvia työelämään.”

Rapsakasti työelämästä teatterilavalla

Syksyllä 2022 Valkeakosken kaupunginteatterin näyttämö täyttyy laulavasta joukkovoimasta ja työelämän kuumista kysymyksistä.

Enimmäkseen ihminen on uusi laulunäytelmä, joka kertoo eräästä rakennushankkeesta. Esitys liippaa myös hoitoalaa ja laajenee universaaliksi kuvaukseksi työelämästä.

Näyttämöteoksen taustalla on haastateltu eri ammattialojen työntekijöitä. Heidän kokemuksistaan ja vähän muistakin aineksista rakentuu yhtäaikaan tuiki tunnistettava ja samalla yllätyksellinen kertomus työstä ja sen tekijöistä.

Käsikirjoitus ja ohjaus Kati Sirén, sävellys Juha Kujanpää ja laulujen sanoitus Anu Takaniemi. Pääroolissa nähdään näyttelijä ja teatterinjohtaja Minna Kangas. Ensi-ilta pidetään la 8.10. Esitykset jatkuvat 10.12.2022 saakka.

MARRASKUISET RUNOFESTARIT

26.-27.11. teatterilla vietetään sanataiteelle omistettua viikonloppua.

Tarjolla on neljä hyvin erilaista draamallista runoesitystä, sekä runokahvila. Esiintyjinä nähdään tamperelaiset Sanna Majanlahti, Karoliina Kudjoi, Marja Skaffari, Hilikka Hyttinen, Pirkko Uitto, Katriina Lehtonen sekä Valkeakosken oma Riimi-ryhmä.

LISÄTIEDOT:

TEATTERI.VALKEAKOSKI.FI/OHJELMISTO

VALKEAKOSKEN KAUPUNGINTEATTERI

ENIMMÄKSEEN IHMINEN

LAULUNÄYTELMÄ
TYÖSTÄ JA
ELÄMÄSTÄ

ENSI-ILTA
8.10.2022

lippu.fi + 0600 900 900
(2€/alk.min+mppm/pvm)

LIPUT: 29€ / 25€ / 18€

APLODI
KULTTUURIMYYMÄLÄ

teatteri.valkeakoski.fi

Esko on vuoden virkatehtävissä Poliisimuseossa

POLIISI MUSEO
TAMPERE

f i y

**VÄRITETTY TOTUUS
– TAIDERIKOKSIA SUOMESSA**

ILMAINEN SISÄÄNPÄÄSY
p. 0295 418 325

Sisäministeriön alaisuudessa toimiva Poliisimuseo valittiin toukokuulla neljän finalistin joukosta Vuoden museoksi. Palkintolautakunnan mukaan "Museon toiminnassa tulee kokonaisuutena esiin tasalaatuinen ja korkeatasoinen ammattimainen ote." Tuomaristoa puhuttelivat museon monipuolinen kokoelmatoiminta, perusnäyttelyä täydentävät vaihtuvat näyttelyt, lasten huomioiminen ja saavutettavuus. Museo toimii myös mukana poliisiopiskelijoiden koulutuksessa ja on kehittänyt poliisilaitoksille museoyhdyshenkilöverkoston.

– Tunnustus yllätti erikoismuseon, joka henkilöstön määrällä mitaten on Suomen pienimpiä, mutta kävijämäärältään keski-kokoa kertoo iloinen Poliisimuseon johtaja, intendentti Tiina Tuulasvaara-Kaleva.

Vuoden museo -kiertopalkinto, Esko-veistos, myönnetään museolle, joka omalla toiminta-alueellaan on edistänyt merkittävällä tavalla museoalan yhteiskunnallista näkyvyyttä ja vai-kuttavuutta sekä tuonut uusia, erilaisia näkökulmia, ideoita ja ajatuksia museoalalle. Palkinnon jakavat Kansainvälisen museoneuvoston Suomen komitea ja Suomen museoliitto.

Tampereen Hervannassa sijaitseva ilmainen, koko perheen museo tarjoaa nähtävää ja koettavaa myös etänä. Lisätietoja POLIISIMUSEO.FI

**VUODEN
MUSEO**

AIÖN (2018), Iceland Dance Company

Kansainvälinen luovuus vuoden pimeimpään aikaan

Rusk Kamarimusiikkia Pietarsaaressa 2022 järjestetään 22.–26.11. Vuoden teemana on “Jumalat ja jumalattaret” ja teemasäveltäjiksi on kutsuttu Johan Ullén (Ruotsi) sekä Anna Thorvaldsdottir (Islanti).

Festivaalille on kutsuttu muun muassa kitaristi Anabel Montesinos, baritoni Philip Björkqvist, viulisti Christian Svarfvar, sellisti Senja Rummukainen, sopraano Angelika Klas & Kotaja Quintet, pianisti Johan Ullén sekä Norrbotten NEO-ensemble.

Tanssi muodostaa keskeisen teeman ja fokuksessa on erityisesti tango. Painopisteenä on myös pohjoismainen musiikki, ohjelmassa on useita teoksia sekä Suomesta, Ruotsista että Islannista.

Vuoden festivaali huipentuu yhteistyöprojektiin, johon osallistuvat Rusk-taiteilijat, Keski-Pohjanmaan kamariorkesteri, Vaasan kaupunginorkesteri ja Iceland Dance Company. Päätöskonsertissa esitetään Anna Thorvaldsdottirin ja Erna Ómarsdottirin suurteos AIÖN (2018). Tanssiesitys on kuvailtu yhtä paljon visuaalisena seikkailuna kuin suurenmoisena sinfonisena äänikokemuksena. Konsertin johtaa kapellimestari Anna-Maria Helsing, Rusk-festivaalin taiteellinen johtaja.

WWW.RUSKFESTIVAL.FI

Anna-Maria Helsing,
taiteellinen johtaja.
Kuva: Chris Christodoulou

Rusk

22.–26.11.2022

KAMARIMUSIIKKIA
PIETARSAARESSA

TAITEELLINEN
JOHTAJA

Anna-Maria
Helsing

UUDEEN
SÄVELTÄJÄT

Anna
Thorvaldsdottir
&
Johan Ullén

UUDEEN
TEEMA

Jumalat ja
jumalattaret

TAITEILIJAT

Philip Björkqvist,
Angelika Klas,
Anabel Montesinos,
Senja Rummukainen,
Christian Svarfvar,
Johan Ullén, Kotaja Quintet,
Iceland Dance Company,
Norrbotten NEO,
Anna-Maria Helsing,
Keski-Pohjanmaan
Kamariorkesteri,
Vaasan kaupunginorkesteri
ym.

LIPUT

Campus Allegro Infopoint
Puh. 045 108 9934
infopoint@schaumanhall.fi

www.netticket.fi

SEURAA MEITÄ

f /ruskfestival
@ @ruskfestival
@ @ruskfestival

TUTUSTU OHJELMAAN

www.ruskfestival.fi

Finland Festivals

Muutokset mahdollisia.

Lottamuseo ja sen upea puutarha kasveineen, patsaineen ja lasten leikkipaikkoineen kutsuu viihtymään vaikka koko päivän!

Lottamuseo

on koko perheen retkikohde

LOTTAMUSEO TUUSULAN RANTATIELLÄ

Päänäyttely:
Lotta Svärd – 100 vuotta
yhteiskuntavastuuta

Erikoisnäyttely:
Oikea lotta?
– lottakuvia 100 vuotta

Ulkonäyttely:
Lottatupa

Yleisöopastus
joka lauantai klo 14
pääsylipun hinnalla.

Museokahvila
Lottakanttiinissa lounasta
sekä leivonnaisia

Lottapuodista tuliaiset
kotiin ja kavereille

Lottamuseo
Rantatie 39, 04310 Tuusula
www.lottamuseo.fi
Avoimna tiistaista
sunnuntaihin klo 10–17

Lottamuseo Tuusulan Rantatien varrella ja sen näyttelyt tarjoavat kiinnostavaa koettavaa niin lapsille, nuorille kuin aikuisillekin.

Lotta Svärd – 100 vuotta yhteiskuntavastuuta

Näyttely on sadan vuoden aikamatka täynnä mielenkiintoisia tarinoita, kiinnostavia yksityiskohtia ja vivahteikkaita elämäntarinoita. Näyttelyn keskiössä on suomalaisten naisten vapaaehtoinen työ, joka linkittyy kiinteäksi osaksi kansakuntamme kehitystarinaa.

Erikoisnäyttely: Oikea lotta? – lottakuvia 100 vuotta

Erikoisnäyttely esittelee lotta-aiheista kuvaa, esineistöä ja lottiin liitettyjä mielikuvia vuodesta 1921 tähän päivään. Näyttely käsittelee monipuolisen materiaalin kautta lottaihannetta, lotista luotuja kiiltokuvia ja irtokuvia sekä lottien itseymmärrystä.

Ulkonäyttely: Lottatupa

Lottatupa – koti sodan keskellä -näyttelyssä kurkistetaan jatkosodan aikaisiin lottakanttiinisiin. Äänimaailma, kuvamateriaali sekä ajanhenkinen esineistö ja tila tarjoavat pilkahduksen siitä kodinomaisesta paikasta, joka tarjosi sotilaille hengähdystauon sodan ankaran arjen keskellä.

Museossa järjestetään yleisöopastus joka lauantai klo 14 pääsylipun hinnalla. Museokahvila Lottakanttiinissa on tarjolla lounasta sekä makeita ja suolaisia herkuja. Tuliaiset kotiin löytyvät Lottapuodista.

WWW.LOTTAMUSEO.FI

Salasaaren salanäytelmässä Lemmu Lemminginä Eero Ojala ja Maja-Akkana Anna-Leena Sipilä. Kuva: Aleksandra Lemke, graafinen asu Kalle Tahkolahti

Salasaaren salanäytelmä ja Kasetti hajalla -kasarirevvy Keravalla

Keski-Uudenmaan Teatteri KUT ottaa yleisönsä viihdyttämisen vakavasti ja syksy onkin täynnä värikästä karnevalismia, hilpeää nostalgiaa ja hattaraa!

Lokakuussa luvassa on ihkauusi koko perheen näytelmä, Silja Sillanpään kirjoittama Salasaaren salanäytelmä, jossa seikkailevat televisiosta tutut Anna-Leena Sipilä Maja-Akkana ja Eero Ojala Lemmu Lemminginä. Salasaarta ympäröi hattarasumu, joka vetää tarinoita puoleensa

kuin magneetti. Ja kaikkihan rakastavat tarinoita - kaikki, paitsi Salasaaren ylimäinen ylipäällikkö Maja-Akka...

Marras-joulukuussa tarjoillaan täsmälääkettä kasarinostalgian nälkään: Kasetti hajalla -revvy. Iloa, neonvärejä ja kreisejä tukkatyylejä löytyy tällä naiiviuden, karvalakkien ja aerobic-asujen ryydittämällä reissulla 80-luvulle. Aarno Ranisen ajaton ja iskevä musiikki (mm. TV-sarjasta Soitinmenot) säestää hulva-

tonta nostalgiatriippiä. Näyttämöllä nähdään Juha Suihko, Kalle Tahkolahti, Jari Vainionkukka, Elina Varjomäki ja Ulla Virtanen.

Esitykset Keski-Uudenmaan Teatterissa,
Kultasepänkatu 4, Kerava
Salasaaren salanäytelmä
12.10.-3.11.2022 ja

Kasetti hajalla -revvy 24.11.-31.12.2022.

KUT.FI

SALASAAREN SALANÄYTELMÄ
UPOUUSI KOKO PERHEEN SEIKKAILU
TV:STÄ TUTTUJEN HAHMOJEN KANSKA!
Esitykset 13.10.-3.11.2022

KASETTI HAJALLA
NOSTALGIAREVYY
SOITINMENOJEN SÄVELTEN TAHTIIN
Esitykset 24.11.-31.12.2022

Esitykset
**KESKI-UUDENMAAN
TEATTERISSA**
Kultasepänkatu 4
Kerava

KUT.FI
LIPPU.FI

Säynätsalon kunnantalo on yksi Alvar Aallon kuuluisimmista rakennuksista. Nyt se toimii suosittuna majoituspaikkana. Alakerran kahvila on avoin kaikille Aallon ystäville.

Päijänteen saaresta löytyy Alvar Aallon koeverstas

Jyväskylä on mainio paikka tutustua maailmankuulun arkkitehdin Alvar Aallon suunnittelemiin rakennuksiin. Taiteilijan nimeä kantava museo avautuu uudistuksen jälkeen kesällä. Sitä odotellessa kannattaa ihailla Aallon luomia muotoja kaupungin keskustassa ja lähisaarilla.

Päijänne tuo raikkaan lisän Jyväskylän maisemaan. Lahdesta Jyväskylään yltävä järvi tarjoaa myös Alvar Aallon arkkitehtuurin ystäville uutta löydettävää. Jyväskylän ja Muuramen alueella on Säynätsalon ja Muuratsalon saaret, joista löytyy Alvar Aallon muotoja.

Nuku kunnantalossa

Säynätsalo oli ennen itsenäinen kunta, jonka kunnantalon piirsi Alvar Aalto. Nyt tämä jyrkävien mäntyjen ympäröimä monimuotoinen punatiilirakennus toimii majoituspaikkana. Säynätsalo Town Hall on saanut yöpyjiltä erinomaiset arvostukset. Lähistöllä on toki palveluja mutta kunnantalo on rauhallisella paikalla ja se sopii erityisesti rauhaa ja luontoa etsiville hotellivieraille. Talon alakerran kahvila palvelee myös ohikulkijoita. Kokeilujen saari

Muuratsalossa on Alvar Aallon kesähuvi ja koetalon. Kesäasunnolle ei ollut Aallon aikana tietä ja siksi Alvar suunnitteli erityisen moottoriveneen päästäkseen perheineen saarelle.

Aallon koetalossa kokeiltiin jatkuvasti jotain. Aalto halusi täällä mm. testata, voisiko rakennus toimia ilman perustuksia tai näyttää hyvältä vapaamuotoisella tiilirakenteella. Sisäpihan seinissä hän kokeili erilaisia keraamisia materiaaleja ja kasvien soveltuvuutta pinnoille. Koetalolla järjestetään kesäisin opastuksia.

Siirtolohkareita ja saaristoluontoa

Muuratsalon käynnillä kannattaa poiketa ihailemaan myös Ha-

kolanvuoren Tapion alttaria, joka on yksi Suomen suurimmista siirtolohkareista. Seudulta löytyy muitakin lohkaraita. Saarella on kaikkiaan yhdeksän luonnonsuojelualuetta.

Jyväskylän seudun saarikierroksille on nyt helppo mennä polkien. Tänä vuonna valmistuva Muuramen ja Säynätsalon välinen kevyen liikenteen väylä täydentää pyöräilyreitistöä mukavasti.

Kaupunki vilisee Aallon kohteita

Kuortaneella syntynyttä Alvar Aaltoa pidetään Jyväskylän miehenä. Jyväskylässä hän kävi koulua, perusti perheen ja aloitti maineikkaan uransa. Kaupungissa sijaitsee tuotantoa aivan hänen uransa ensitöistä loppuvaiheen aikaansaannoksiin asti: klassismista funktionalismiin ja tiliarkkitehtuurista monumentaalisuuteen.

Jyväskylästä löytyy 29 Aallon kohdetta. Aalto suunnitteli Jyväskylään mm. hallinto- ja kulttuuritalon, hiljattain korjatun suojeluskuntatalon kauppahalleineen sekä Aira-talon, josta löytyy paljon hienoja yksityiskohtia.

Näihin kohteisiin voit perehtyä esimerkiksi omatoimisella teemakierroksella mobiilitarinan eli äänioppaan kanssa. Mobiiliopas avataan omaan älypuhelimeseen ja ohjeet siitä löytyvät Visit Jyväskylän sivuilta.

Alvar Aalto ihaili valtavasti Italiaa ja tarkkasilmäinen kuljettaja saattaa aistia sen Aallon suunnittelemissa taloissa.

Lassi Lähteenmäki

KOKO VUOSI FESTIVAALIEN JUHLAA

Kitarabluesia, aarioita tai ihan jotain muuta. Festivaalivuosi 2023 tuo Haminaan valtavasti erilaista koettavaa. Löydä tutut suosikit ja ainutkertaiset tapahtumat. Tee sitä mitä rakastat.

haminafestivals.fi

HAMINA

Valovoimainen Aili Ikonen esiintyy Kangasala-talossa yhdessä UMO Helsinki Jazz Orchestran kanssa.

Timo Lavikainen, *Kuinka te kehtaatte?! -esityksestä*

Valoa syksyyn Kangasala-talossa

Kangasala-talon monipuolisuus näkyy syksyn ohjelmistossa. Konserteissa ovat edustettuina lähes kaikki musiikin lajit ja Kangasala-salin näyttämöllä nähdään niin teatteria, musikaaleja kuin tanssiakin. Konserttisalin ohjelmisto esitellään verkossa Kangasala-talo.fi ja elokuvat K-Kino.fi.

Kangasala-salin lavalle nousevat mm. Aili Ikonen ja UMO, Ida Elina, Heikit Silvennoinen ja Hela, Pekko Käppi ja K:H:H:L-yhtye sekä historioitsija Teemu Keskisarja Kannaksen Poikien kanssa Sellanen ol sodan ja rauhan Viipuri -esityksessä. Marraskuussa valloittaa Kangasalan lukion musiikkilujan musikaali Tunteellinen kone.

Kimmo Pyykkö -taidemuuseumissa on esillä Kimmo Kaivanto – Poliitiikka ja poesia -näyttely 17.9.2022 – 8.1.2023. Kimmo

Kaivanto (1932–2012) oli yksi merkittävimpiä kansainvälisesti tunnettuja suomalaisia kuvataiteilijoita. Hän ilmensi eri tekniikoin huoltaan ekologisesta hädästä ja suurvaltapoliitikasta. Kaivannon terävä kritiikki osuu militarismiin ja sodan uhkaan visuaalisesti oivaltavien ja ironiallakin leikittelevien kuva-aiheiden myötä. Näyttely toteutetaan yhdessä Kimmo Kaivanto säätiön kanssa. FT Kimmo Sarje kuratoi kokonaisuuden.

Taidemuuseumin 3. kerroksessa nähdään pysyvä näyttely Kimmo Pyykkö: Pitkän matkan ateljee. Lue lisää kimmopyykkötaidemuuseumi.fi.

KANGASALA-TALO.FI

KIMMOPYYKKÖTAIDEMUSEO.FI

KANGASALA-TALO

Valoa syksyyn!

Katso koko ohjelmisto
Kangasala-talo.fi

IDA ELINA
10-vuotisjuhlakiertue
Pe 28.10. klo 19, liput alk. 25/22 €
Popkanteletar Ida Elina
juhlakonsertissaan

lippu.fi +

VARAA
LIPPUSI
NYT!

**ÄÄNIOPASTEET
KÄYTÖSSÄ**

17.9.2022 – 8.1.2023

Kimmo Kaivanto -Muuratti muistomerkki 1970
serigrafia, 10x50 cm. Kimmo Kaivanto säätiö. Kuva: Jussi Kaivonen

KIMMO KAIVANTO

Poliitiikka ja poesia

KIMMO PYYKKÖ TAIDEMUSEO

KANGASALA-TALO Kuuhunharjuntie 6, Kangasala, info@kangasala-talo.fi, 040 773 0148, kangasala-talo.fi, kimmopyykkötaidemuuseumi.fi

Poika – Florian Zellerin perhetrilogian kolmas osa koskettaa

Mikkelin Teatterissa nähdään keväällä 2023 ensi-illassa tämän päivän kiinnostavimman näytelmäkirjailijan, Florian Zellerin, koskettava Poika, joka on liikuttava tarina perheestä ja sen hajoamisesta, rakkaudesta, uusista aluista ja lopullisista päätöksistä.

Niko ei ole vanhempiensa avioeron jälkeen oma itsensä. Mikään ei kiinnosta, opinnot kaikkein vähiten. Vanhemmilleen hän ei kuitenkaan halua kertoa totuutta – ja vaikeaa se olisikin, kun ei itsekään ymmärrä, miksi elämä ahdistaa. Ehkä muutto äidin luota isän luo ratkaisee ongelmat. Olisiko se uusi alku?

Poika on ranskalaisen näytelmäkirjailijan ja ohjaajan, Florian Zellerin, perhetrilogian kolmas, mutta täysin itsenäisenä teoksena toimiva osa. Aikaisemmat perheteemaan pureutuneet näytelmät ovat Isä ja Äiti. Kaikki kolme osaa ovat saaneet ylistäviä arvioita ja Isä -näytelmän pohjalta Zellerin ohjaama elokuva voitti kaksi Oscar-palkintoa.

Poika tulee ensi-iltaan Mikkelin Teatterissa 18.3.2023. Näytelmän ohjaa Aleksander Anria. Kevään 2023 aikana Pojasta nähdään 14 esitystä: 17.3.; 18.3.; 23.3.; 24.3.; 31.3.; 1.4.; 15.4.; 20.4.; 21.4.; 27.4.; 5.5.; 6.5.; 12.5. ja 13.5.2023.

WWW.MIKKELINTEATTERI.FI

mikkelinteatteri.fi
f i t d

ETU •
MATKAILULEHDEN
LUKIJOILLE

Florian Zellerin
perhetrilogian kolmas osa
POIKA

Ryhmälippu (väh. 20 hlö)
24€/kpl (norm. 26€)

Tarjous voimassa 31.12.2022 asti. Mainitse
varausta tehdessä "Matkailulehden tarjous".

RYHMÄVARAUKSET
ma-pe 9-16
p. 044 402 1538
liput@mikkelinteatteri.fi

PeliPoikilo

**Koe peli
pelaajaksi!**

25.9.2022 - 8.1.2023
Kouvolan taidemuseo Poikilossa

Pelitaiteen näyttely,
jossa teokset ovat
kävijöiden pelattavissa

poikilo.fi/pelipoikilo

8.10.2023 asti
Kouvolan kaupunginmuseo Poikilo

ASIAKASPALAUTE:
"Monipuolinen
näyttely teatterin
tekemisestä"

POIKILO
museot

Varuskuntakatu 11, Kouvolatalo, 020 615 5297
Avoinna ti-pe 11–18, la-su 12–17, ma suljettu
Liput 11/8 €, alle 18-vuotiaat vapaa pääsy

Pelipoikilo

- Koe peli, pelaa ite!

Tietokoneiden ja mobiililaitteiden yleistymisen myötä digitaalisesta pelaamisesta on tullut suosittu viihteen ja kulttuurin muoto. Digitaaliset pelit ovat merkittävä osa yhteistä kulttuuriperintöämme. Pelit ovat kehittyneet ja kypsyneet muutamien vuosikymmenten aikana äänen kuvan osalta, mutta myös sisältöjen ja sanomien suhteen omaksi taiteenlajikseen.

Näyttelyyn valituissa peleissä katsotaan kohti todellisuutta. Niissä on teemoja ja merkityksiä, jotka kattavat koko inhimillisen elämän syntymästä kuolemaan, ja paljon niiden väliltä. Pelit käsittelevät henkilökohtaisia, yhteiskunnallisia, mutta myös kaikkeudellisia teemoja.

Näyttely koostuu pääasiassa digitaalisessa levityksessä tai myynnissä olevista teoksista, mutta mukana on myös muutama fyysinen installaatio ja lautapeliksi rakennettu kannanotto. Osa peleistä voi olla tuttuja oman tietokoneen tai matkapuhelimen näytöltä. Näyttely avaa tuttuihin peleihin uusia näkökulmia, ja näyttelyssä koettujen pelien pelaaminen kotona saattaa syventää pelikokemusta entisestään.

Näyttelyn taustalla vaikuttaa ajatus, että pelin voi kokea ja ymmärtää vain pelaamalla. Siksi Pelipoikilossa ohjain pitää ottaa omaan käteen ja pelata. Pelitaiteen ydintä ovat pelaajan vastuu pelin tapahtumista ja mahdollisuus vaikuttaa. Pelaaja ei ole sivustakatsoja vaan teoksen osatoteuttaja – kenties taiteilija itsekin. Tule kokeilemaan miltä pelien pelaaminen tuntuu ja mitä ajatuksia se herättää.

Pelipoikilon yhteydessä järjestetään myös ohjelmaa – seuraa ilmoitteluamme!

WWW.POIKILO.FI

Yleisön ylistämä versio rakastetusta musikaaliklassikosta

Rakastettu musikaaliklassikko selviytymisestä, arkisesta elämästä ja ennen kaikkea rakkaudesta. Nuori Maija naitetaan kalastaja Jannelle ja aviopari asettuu asumaan karulle Myrskyluodolle. Jannen ja Maijan avioliitosta kehittyvä elämänmittainen rakkaustarina, jonka varassa keuhetaan elämään kuuluvat menetyksetkin.

Maijan kasvutarina nuoresta naisesta vaimoksi ja perheenäidiksi, ankaraa saaristolaiselämää eläväksi naiseksi, on koskettanut suomalaisia sukupolvesta toiseen. Maija edustaa vahvaa naista, mitä monet tulkinnat ovat olleet vahvistamassa.

– Tulkinnassani toivon saavani esille maagisia, ellei surrealistisiakin elementtejä Maijan arkisesta elämästä Myrskyluodolla. Tässä on merkittävänä apuna koreografi Riikka Puumalaisen luomat koreografiat ja lavastaja Juho Lindströmin mielenmaisema: "Myrskyluotolainen sielunmaisema on mielentila."

Teos on saanut uskomattoman vastaanoton ja ihmiset ovat ihastuneet Kouvolan raikkaaseen versioon. Näytöksiä koko syksyn Kouvolan Teatterissa. Esitys jatkaa myös keuhällä 2023!

MYRSKYLUDON MAIJA
ENSI-ILTA 10.9. jatkaa keuhällä

**” Mykistävän upea esitys.
Tunteisiin vetoava.
YLEISÖKOMMENTTI**

**Lue lisää ja
katso esityskalenteri:
www.kouvolanteatteri.fi**

Liput 44/42/15 €

RYHMÄT p. 05 7400 300 ma-pe klo 9-16
katso ryhmähinta: www.kouvolanteatteri.fi/ryhmille

KOUVOLAN TEATTERI

Musiikkia
hiljaisuuteen.

SUOMEN MATKAILIJAYHDISTYS SMY RY

Turistföreningen i Finland TFF rf

Internetsivut: www.matkailijayhdistys.fi

Puheenjohtajan palsta

Matkailu muuttuu ja me siinä mukana

Kesän matkailutilastot kertovat hyviä ja huonompia uutisia. Huonompi uutinen oli ennakoitavissa, polttoaineen hinnan nousu vaikutti erityisesti leirintämatkailuun, kiertomatkat lyhenivät tai asuntoauto jäi kokonaan parkkiin. Hyvä uutinen on se, että ulkomaalaiset matkailijat löysivät taas Suomeen ja suomalaiset kesän tapahtumat.

Kesän vertaaminen edelliseen on epäreilua ja voi antaa vääriä signaaleja matkailun kehityksestä. Korona vaikutus matkailuun oli niin vahva, että sen mahdolliset pitkäkestoiset vaikutukset ovat vielä arvoitus. Kuinka matkailu- ja tapahtuma-ala toipuu taloudellisesti, kuinka alalle saadaan uusia tekijöitä ja muuttuvakko matkustamisen tottumukset ja motiivit, ovat edelleen osin avoimia kysymyksiä.

Kotimaan matkailun suosio ei onneksi ole jäänyt vain viime kesiin, esimerkiksi Pohjois-Karjalassa kesän matkailijamäärät pienenivät verrattuna viime vuoteen, mutta kasvoivat vuoteen 2019 verrattuna. Toki kasvavat elinkustannukset ja mahdollinen talouden taantuma luovat alalle uutta epävarmuutta.

Korona osoitti, että matkustamisesta on tullut niin tärkeä osa ihmisten identiteettiä ja vapaa-ajan vietto, että se löytää aina väylänsä. Matkailu muuttuu ulkoisten tekijöiden lisäksi myös matkailijoiden omien arvojen myötä. Vastuullinen matkailu on ilahduttavan vahvassa roolissa valtion ja sitä kautta myös matkailun rahoituksessa.

Matkailuyhdistysten tulisi elää ajassa ja ryhtyä vahvasti toimimaan vastuullisen koti- ja lähimatkailun puolesta. Vaikka toivotamme ulkomaalaiset matkailijat tervetulleiksi, voisimme voimat yhdistämällä tehdä kaunista kotimaatamme tunnetuksi myös suomalaisille. Yhteistyö auttaa myös vastaamaan ulkoisiin uhkiin, joita suhdanneherkällä matkailualalla tulee riittämään.

Kaunista syksyä toivottaen, matkaillaan ja retkeillään.

Marja Tiittanen
SMY:n puheenjohtaja
p. 050 598 3290
marja.tiittanen@gmail.com

Hallituksen kokoonpano 2022

Jäsenet:

Ahtiainen Marja-Leena
Antikainen Kalevi
Niemeläinen Matti
Okkonen Airi
Rekola Torsti
Rekola Leena
Suorsa Esko

Varajäsenet:

Niemi Jari
Havola Timo
Kainulainen Taisto
Sutinen Anton
Laatikainen Jorma
Kivelä Juhani
Löfgren Pentti

In memoriam

Yhdistyksemme pitkäaikainen jäsen FM, tietokirjailija **Risto Hemming** kuoli 11.5.2022. Hän oli kuollessaan 81 vuoden ikäinen.

Ristolla oli laaja kokemus matkailun parista. Hän toimi mm. MEKissä Skandinavian aluepäällikkönä, Norjan päällikkönä, Ruotsin päällikkönä, markkinointiosaston päällikkönä, Saksan päällikkönä ja Euroopan päällikkönä. Lisäksi Risto oli muusikko ja intohimoinen jazzin harrastaja.

Suomen Matkailijayhdistys ja Suomen Matkailualan Seniorit ryhtyivät kokoamaan matkailualan hiljalleen väistävää perinnetietoa kirjalliseen muotoon vuonna 2006. Tietokirjailijana ja matkailun huippuosaajana Riston oli helppo hahmottaa heti hankkeemme kokonaisuus ja mittasuhteet. Risto vastasi työryhmässä hankkeen toimituksesta, kuvavalinnoista ja kuvatoimituksesta. Ristolla oli myös merkittävä panos hankkeen graafisessa suunnittelussa, taitossa ja ulkoasussa. Hankkeen ensimmäinen matkailukirja Tunne maasi ilmestyi vuonna 2009.

Ensimmäisen kirjan innoittamana työryhmä päätti jatkaa hanketta ja vuonna 2011 ilmestyi Lomasuuntana Suomi matkailukirja. Hankkeen kolmas matkailukirja ilmestyi vuonna 2012 ja sen nimi oli Oma maa – lomamaa. Kirja oli myös Suomen matkailun 125 -vuotisjuhlakirja. Riston rooli oli ratkaisevassa asemassa, että saimme koottua kolmeen teokseen yhteensä 131 artikkelia ja yhteensä yli 700 sivua Suomen matkailun perinnetietoa. Risto oli myös mukana Suomen Matkailijayhdistyksen hallitustyöskentelyssä samoin kuin hän evästi SMYn neuvottelukuntaa ansiokkaasti sen työssä kotimaan matkailun pitkäaikaiseksi edistämiseksi.

Riston kirjalliseen tuotantoon voi tutustua SMYn nettisivuilla, osiossa Matkailutieto, johon hän kirjoitti seitsemän artikkelia.

SMYn aikaisemmat puheenjohtajat.

Timo Havola
Matti Orama

Matkailun tietovisa

1. Missä sijaitsee Røyttän satama ?
2. Kuka suunnitteli Kolmen Ristin Kirkon Imatralla ?
3. Minkä yhtyeen Jussi Hakulinen perusti ?
4. Mihin kaupunkiin ”Pojat” elokuva sijoittuu ?
5. Mitä Raakut ovat ?
6. Kenen maalaus on Poika Ja Varis ?
7. Kuka oli 20 markan setelissä ?
8. Minkä kaupungin edustalla sijaitsee Kylmäpihlajan majakka ?
9. Minkä maan Suuntanumero on +7 ?
10. Millä toisella nimellä tunnet Kaarnikka marjan ?

Vastaukset: 1. Torniossa, 2. Alvar Aalto, 3. Yö-yhtyeen, 4. Ouluun, 5. Jokihelmisippukoita, 6. Ak-seli Gallen-Kallelan, 7. Väinö Linna, 8. Rauman, 9. Venäjä+Kazakstan, 10. Variksemarmarjama

Itä-Hämeen Matkailuyhdistys ry

www.visititahame.fi

Visby – ruusujen kaupunki

Itä-Hämeen matkailuyhdistys teki busi/laivamatkan Visbyn kaupunkiin 7.–9. elokuuta. Mukana matkalla oli lähes 50 henkeä Hartolasta, Sysmästä, Heinolasta ja Lahdesta.

Visby on Gotlannin saaren ja kunnan keskustaajama, jonka taajamassa asuu noin 20.000 asukasta ja koko Gotlannin saarella noin 60.000. Kesäaikaan kävijöitä on moninkertainen määrä asukasluvuun nähden.

Visbyn nähtävyyksistä upein on varmasti 3,5 kilometriä pitkä kehämuuri, joka ympäröi vanhaa kaupunkia. Se on Pohjoismaiden parhaiten säilynyt kaupunginmuuri. Jo 1200-luvulla rakennettu muurin alkuperäisistä 29 tornista edelleen 27 on pystyssä – joskaan ei alkuperäisessä korkeudessaan.

Muurin sisäpuolella oleva Visbyn keskiaikainen vanhakaupunki on Unescon maailmanperintökohde jo vuodesta 1995. Vanhakaupunki on täynnä pieniä kujia ja vanhoja taloja. Ovenpielissä kukkivat ruusupensaat. Ehkä ne retkemme aikana eivät olleet enää parhaimmillaan, koska kaupungissa on ollut jo huhtikuusta lähtien kastelukielto sekä autojen pesukielto. Kukkia saa kastella vain kannuilla – sen minkä jaksaa omin käsin kantaa.

Visbyn kasvitieteellinen puutarha sijaitsee meren rannalla, vanhan kaupungin muurien sisäpuolella. Puutarhassa on kaikkiaan yli 30 eri osastoa, joista ruusutarha on ehdottomasti näyttävän.

Pyhän Marian tuomiokirkko on saksaalaisten 1200-luvulla rakentama. Tuo-

miokirkko kohoo Visbyn vanhan kaupungin ylle aivan kuin suojellakseen kaupunkia ja sen asukkaita. Kirkko on Visbyn ainoa ehjänä säilynyt keskiaikainen kirkko. Kaupungissa oli aikanaan 17 kirkkoa, mutta keskustan kaikki muut vanhat kirkot ja luostarit ovat raunioina.

Kerran kesässä keskiaika palaa Visbyyn viikon ajaksi – juuri matkamme aikana. Keskiaikaviikko vie suoraan ritarien aikakaudelle. Silloin järjestetään turnajaisia sekä markkinoita. Jopa vuoden 1361 Visbyn taistelukin käydään uudeleen kaupunginmuurien edustalla. Tuntee, että koko kaupungin väki vauvasta vaariin on pukeutunut keskiaika-asuihin. Lapsia vedetään puurattaissa, ritarit ovat turnajaishaarniskoissaan, narrit, kerjäläiset ja neidot juhliivat. Viikon aikana järjestetään noin 500 erilaista teemaan soveltuvaa ohjelmanumeroa. Visbyn vanha kaupunki on sopivan kokoinen ja siellä on helppo liikkua kävelen. Korkeuserot ovat paikoin suuria. Päivässä kävellen ehdit hyvin tutustua vanhaan kaupunkiin, mutta jos osallistut opastetuille bussikierroksille, pääset tutustumaan saaren laajemmin. Kneibbyn huvipuisto Peppi Pitkätossun koteineen ja vesipuistoineen on lapsiperheen ykköskohde Visbyssä. Tippukiviluolat ovat Gotlannin suosituin nähtävyys. Lintubongareille hyviä päiväretkikohteita ovat lähistön saaret. Kaikkea et ehdi päivässä nähdä. Tänne voi tulla toistekin.

teksti Marja-Leena Ahtiainen,
kuvat Jari Niemi

Imatran Matkailuyhdistys ry

www.imatranmatkailuyhdistys.fi

Imatran Matkailuyhdistyksen kuulumisia

Imatralla on menossa juhluvuosi Matkailua 250 vuotta ja myös omalla matkailuyhdistyksellämme on sen historiassa oma osansa. Tosin meillähän on vasta 70 vuotta takana joka sekin on jo merkittävä virstanpylväs ja sitä aiotaankin juhlistaa marraskuussa Imatrankoski nähtävyyden vieressä Valtionhotellissa.

Yhdistyksen alkuvuosien saavutuksiin kuuluu mm. ensimmäisen matkatoimiston perustaminen Imatralle jo vuonna 1952. Matkatoimistosta luovuttua kaupungissa tarvittiin paikkakunnalle tuleville matkustajille neuvontaa ja niinpä yhdistyksemme avasi Matkailutoimiston tätä varten mutta jatkuvuuden turvaamiseksi kaupunki otti tehtävän haltuunsa muutaman vuoden toiminnan jälkeen. Lisäksi yhdistyksemme on ollut mukana edistämässä retkeily- ja leirintäaluehankkeita. Leirintäalueelle löytyikin useista vaihtoehdoista paikka Pässiniemestä lähes kaupungin keskustasta mutta alueen ahtauden vuoksi oli muutto edessä. Yhdistyksemme ehdotti uutta paikkaa Ukonniemessä ja siellä se sijaitsi tosi pitkään, Imatran Kylpylä tarvitsi lisäaluetta ja uusi paikka löytyi entisen taimitarhan vapaaksi jättämältä alueelta. Nykyisin Imatralla etsitään taas uutta paikkaa leirintäalueelle.

Aikaisemmin Imatralla on vietetty Imatra-viikkoa RR-MM-osakilpailun yhteydessä ja tässäkin Matkailuyhdistyksemme on ollut aatteellisena ajajana pe-

rustamansa Imatra-viikko toimikunnan kautta.

Yhdistyksemme järjesti 60-luvulla opaskursseja ja 1962 perustettiin opaskerho, joka myöhemmin jaloitui omaksi yhdistykseksi Imatran Matkailuop- paiksi.

Kun siirrytään nykyaikaan tällaisen aatteellisen yhdistyksen vaikuttamismahdollisuudet ovat rajalliset ja toimintamme onkin keskittynyt palvelemaan lähinnä jäsenistöämme ja siinä olemme mielestäni onnistuneet melko hyvin. Vuosittain laadittavaan toimintasuunnitelmaamme on kuulunut sekä kulttuuri- että ulkoilutapahtumia puhumattakaan sekä koti- että ulkomaisista kohdevierailusta kuten esim. Visby, Tartto, Riika, Ahvenanmaa sekä tietysti jo perinteinen oopperamatka Savonlinnaan. Tämän vuoden pitempi retkemme suuntautui Tuusulanjärven ympäristöön. Syksyn ohjelmaamme kuuluu vielä patikkaretki lähiseudulla, vuosikokous/teatteri yhdistelmä sekä konserttimatka Lahteen, näistä lähemmin jäsenkirjeessämme.

Imatran Matkailuyhdistykselle kuuluu hyvää, jäsenmäärämme on kasvussa pienen aallonpohjan jälkeen ja osallistumisaktiivisuuskin nousussa samalla kertaa. Toivottavasti kehitys jatkuu samaan suuntaan.

Matti Niemeläinen
Yhdistyksen hallituksen pj

Pohjois-Karjalan Matkailuyhdistys ry

Huoneistohotelli Lietsu on vuoden 2022 vastuullinen matkailutoimija

Pohjois-Karjalan Matkailu ry valitsi vuoden 2022 vastuulliseksi matkailutoimijaksi Huoneistohotelli Lietsun Joensuun keskustassa. Hotelli perustettiin v. 2019 "kahden unelman lapsena", kuten hotellin omistajat "piemäntä" Maria Saastamoinen ja "piänaine" Helena Puhakka-Tarvainen kertovat yrityksensä tarinassa. Unelma ei jättänyt rauhaan ennen kuin he toteuttivat sen.

Karjalaisuus, yksilöllisyys, kiertotalous ja vastuullisuus ovat keskeisiä teemoja yrityksen toiminnassa. Vastuullisuus ilmenee vahvasti ympäristön kuormituksen minimoimista, kestävää ja paikallista taloutta edistävänä liiketoimintana sekä paikallisen kulttuurin kunnioituksena ja edistämisenä. Yrittäjät näkevät historian, perinteen ja karjalaisen kulttuuritaustan toimintaa ohjaavana, joka on rikkaus modernille ja kansainväliselle matkailukohteelle. Toiminnan keskeiset painopisteet näkyvät mm. sisustuksessa, jossa on hyödynnetty paikallisten ja kotimaisten yrittäjien tuotteita kuten huonekaluja ja esineistöä. Aamiainen koostuu lähituottajien herkuista. Jokainen huoneisto kertoo oman tarinansa paikallisesta historiasta, kulttuurista tai luonnosta. Karjalaisuus on vahvasti läsnä

tervetulotoivotuksesta lähtöselvitykseen saakka. Hymy ja nauru ovat herkässä asiakkaiden kohtaamisessa.

Arvostamme myös Hotelli Lietsun esimerkittä yhteistyötä paikallisten oppilaitosten kanssa tarjoamalla opiskelijoille paikan oppia vastuullisuudesta ja kestävydestä. Lietsun toiminnan ytimessä on myös tiedottaminen ympäristö vastuullisuudesta asiakkailleen. Hotelli Lietsulla on Ekokompassi-ympäristöohjelman sertifikaatti ja se kuuluu ilmastokumppanuusverkostoon. Lietsu oli ensimmäinen Joensuussa Sustainable Travel Finland -sertifikaatin saanut pk-yritys. Lietsu sai Joensuun Yrittäjän päivän palkinnon v. 2021 ja tänä vuonna Joensuun Kalevalaiset Naiset valitsivat yrittäjät Vuoden Virvottavien joukkoon.

Teksti: Airi Okkonen,
Pohjois-Karjalan Matkailu ry
www.pohjoiskarjalaan.fi

**Hotelli Lietsun
piemäntä Maria
Saastamoinen ja piä-
naine Helena Puhak-
ka-Tarvainen**

*Karjalaiset tarinat kumpuavat hotellin nimestä lähtien. Liet-
suksi sitä kutsuivat, kun iltasella nauru soljui kuin toukokuun
heleä virta ja nuoren mieli kauas kaihosi. Ja kun päivän säteet
kohtasivat peittonsa, kotiini palasin.*

Pohjois-Karjalan Matkailu ry:n uudet nettisivut ja tuulet

Pohjois-Karjalan Matkailu ry hakee uutta ilmettä uusilla nettisivuille, jotka löytyvät osoitteesta www.pohjoiskarjalaan.fi. Haluamme tuoda sivulla esille yhdistyksen oman toiminnan lisäksi paikallisia tapahtumia ja persoonia.

Teemme entistä tiiviimpää yhteistyötä Pohjois-Karjalan paikallisten matkailuyhdistysten kanssa, joiden esittely uusilta sivuilta löytyy. Tavoitteena on käynnistää omanlaisia maakunnan matkailun kehittämishankkeita. Tehdä sitä, mitä kukaan muu ei tee.

Emme luovu perinteisestä retki- ja seminaaritoiminnasta. Marraskuussa suuntaamme Enoon teatteriretkelle ja Vuonislaitteen Lieksaan Simpauttajan jalanjäljillä. Joulukuussa järjestämme jäsenille pikkujouluun Joensuussa.

Kannattaa seurata uusia nettisivuja!

Lisätietoja yhdistyksen toiminnasta ja retkistä:
www.pohjoiskarjalaan.fi

Outokummun Matkailuyhdistys ry

Särkiselän tapahtumien kesä

Matkailijayhdistys jatkoi kesällä 2022 Särkiselän leirintäaluetta ja Kaunisniemen kahvilan kehittämistä. Retroteema, joka näkyy kahvilalla ja leirialueen huoltotiloissa, sai jatkoa ja hyvää palautetta asiakkailta. Järjestimme kesällä useita tapahtumia, juhannusjuhlan, bändi-iltoja, Fiftari-illan, pihakirppiksen ja kauden päätöksenä venetsialaiset.

Järjestimme kahvilalla myös virkistyspäivän Outokummun ukrainalaisille pakolaisille. Tarjosimme rantakalaa ja pulla-kahvit sekä mahdollisuuden kokeilla melontaa, suppailua ja onkimista. Kaikki lapset ja teinit saivat oman onkensa mukaan tapahtumasta. Aurinko suosi päivää ja meille kaikille jäi mukava muisto koko kesästä 2022.

Matkailijayhdistyksen ja kaikkien Särkiselän ystävien työ sai kesällä tunnustusta Me Naisten ja Ilta-Sanomien yleisöäänestysissä, jossa Erä- ja luontokeskuksen nostettiin valtakunnan parhaiden luontokohteiden joukkoon ja Särkiselän uimaranta valittiin

peräti Suomen parhaaksi uimarannaksi.

Tapahtumat ja tunnustukset voivat paljon uusia päiväkävijöitä lähikunnista, myös moni mökkilläinen löysi kahvilan ensimmäistä kertaa. Leirialueen kävijämäärä oli alhaisempi kuin viime kesänä, joten tarvitaan edelleen hyvää työtä ja markkinointia, että paikka löydetään. Onneksi palautteen mukaan moni aikoo tulla ensi kesänä uudestaan!

Outokummussa kannattaa käydä jokaisena vuodenaikana, koko kaupungin tarjonnan näkee matkailijayhdistyksen tekemiltä www.visitoutokumpu.fi -sivuilta. Tervetuloa eriskummalliseen ku-parikaupunkiin, jossa kulttuuri ja luonto kukkivat ympäri vuoden!

Yhteystiedot:

Marja Tiittanen, vastaava hoitaja, Särkiselkä Camping

Yhdistyksestä: www.outomatka.fi
www.visitoutokumpu.fi

Turun Seudun Matkailijat Ry

Syksy saapuu aina kesän jälkeen

Olemme saaneet kokea harvinaisen lämpimän kesän, joka on myös kasvattanut kotimaan matkailua. Heinäkuussa olimme katsomassa Mustion Linnan kesäteatterin vauhdikasta näytelmää, **"Ilmasta rahaa"** Samalla saimme oppaan johdolla tutustua Mustion Linnaan ja sen historiaan. Hjalmar Linderin rakennuttama Mustion Linna on yksi Suomen arvokkaimmista kartanoista. Aikoinaan kartanoon kuului 64 000 hehtaaria. Me matkailijat toivomme myös kauniin sään jatkuvan vielä syyskesään. Syyskuussa on suunnitelmassa matka Nauvon perinteisille Sadonkorjuujuhille. Monet matkailun toimialat ovat sitoutuneet hiilineutraaliseen ilmastojuhlustukseen. Turun Seudun Matkailijat pyrkii myös noudattamaan vastuullista ryhmämatkailua teattereihin, luonto- ja hyvinvointimatkailussa. Näin yhdistys voi osaltaan vaikuttaa hiilidioksidipäästöjen pienentämiseen.

Vastuullista ja tapahtumarikasta matkailua!
Torsti ja Leena

Jäsenkirje
syyskuu 2022

10.12.22 klo 13.00 Rauman teatterissa

Reidar Palmgrenin ja Tapio Liinojan kirjoittama

Perinnönjakajat

Kuten tiedetään, perinnönjako ei läheskään aina suju helposti. Vailla rahallista arvoa olevien esineiden jakaminen saattaa sotkea perhesuhteet jopa lopullisesti, kun tunteet ja muistot ottavat vallan. Perinnönjakajat on uusi kotimainen komedia. Sukulaisjoukko kokoontuu hautajaisten jälkeen perheen lapsuudenkodissa. Ei aikaakaan, kun värikkäitä Post-it -lappuja alkaa ilmaantua esineisiin kiihtyvään tahtiin ja yhden jos toisenkin hermot ovat koetuksella... Lähtö Sauvon torilta Launokorven bussi klo 9.00, Kupittaaan parkkipaikalta klo 9.30 ja linja-autoas. parkkipaikalta 9.45

Ruokailu Villa Talbossa klo 11.15. Kahvit teatterissa väliajalla.

Hinta: 88.00 € Hintaan sis. matka, teatteri, ruoka ja kahvit.

Ilm/tied. 0505711303 Torsti Rekola tai matkailu@matkailulehti.fi

Kaikkiin tapahtumiin ovat tervetulleita myös ei-jasenet.

Ilmoitukset ja tiedustelut 050-5711303 | Torsti Rekola tai

e-mail: [torsti.rekola\(at\)matkailulehti.fi](mailto:torsti.rekola(at)matkailulehti.fi) www.turunseudunmatkailijat.fi

Kyösti Sorsan luontokuvanäyttely Metsästysmuseossa

Suomen Metsästysmuseolla Riihimäellä avautuu uusi valokuvanäyttely. Kyösti Sorsan luontokuvien pääasiallisia kohteita ovat luontomme suuret pedot: karhu, ahma, susi ja kotka. Näyttely on esillä tammikuun alkupuolelle asti.

Tampereella asuvan mutta Pohjois-Karjalassa syntyneen Kyösti Sorsan luontokuvat esittelevät metsäluontomme tunnistettavia eläimiä niiden omassa ympäristönsään, metsien ja soiden keskellä. Eläinten elämänsä eri piirteet tulevat kuvissa hienosti esiin. Esimerkiksi erakkomaiseksi usein mielletty ahma on myös sosiaalinen eläin painiessaan lajitoverinsa kanssa tupasviljojen ja varpujen keskellä. Parhaimmillaan kuvat tavoittavat jotain niin eläinlajista kuin eläinyksilöstäkin.

Kyösti Sorsa tutustui valokuvaukseen jo nuorella iällä rippilahjaksi saadulla laatikkokameralla. Vakavammin hän palasi asiaan jäätyään eläkkeelle vuonna 2006. Eläkepäivät ovat kuluneet uuden kuvauskaluston ja -tekniikan opettelussa, ala kun kehittyi teknisesti koko ajan ja kuvaajan omat vaatimukset kasvavat.

Kyösti Sorsa pohtii harrastustaan: ”Kuvaamisessa kiehtoo erityisesti lajin moniulotteisuus. On hyvä tuntee kuvattavansa, saada se kuvattavaksi ja tehdä siitä vielä kuva. Muuttujia on paljon, ei käy aika pitkäksi, eivätkä haasteet hupene – kai koskaan. Kuvaamisessa pätee sama laki kuin jahdissakin. Saalista ei oteta, se annetaan.”

Kuvaus on yhä enemmän vienyt tilaa Sorsan metsästysharrastukselta. Metsästyksen kautta hankittu eläinten käyttäytymisen tuntemus on varmasti ollut eduksi kuvaamisessakin. Luontokuvaus ja metsästäys muistuttavat toiminnaltaan monessa mielessä toisiaan, vaikka toiminnan lopputulos onkin hyvin erilainen. Molempiin liittyy myös suuri vastuu. Kuvaajan, samoin kuin metsästäjän, on muistettava luonnon kunnioittaminen maastossa liikuessaan.

METSÄSTÄJÄN LUONTOKUVIA

Kyösti Sorsan valokuvanäyttely 6.10.2022–8.1.2023

